

[Arbejdsministeren]

veren skal betale. Der må man sige at SF er blevet narret, for socialdemokratiet har ændret standpunkt og lægger nu også op til, at staten skal betale. I øvrigt vil jeg lade dette eksempel på økonomisk uansvarlig holdning tale lidt for sig selv. Jeg kan sige, at det for regeringen ingen forskel gør; vi er enige i, at staten ikke skal betale, og at det derfor ikke er en sag, som bør ordnes ved lovgivning, men ved frie forhandlinger mellem arbejdsmarkedets parter.

Den fg. formand (Povl Brøndsted):

Ordføreren vedrørende beslutningsforslag nr. B 100 angående betalt frihed til uddannelse, fru Jytte Andersen, har ordet.

Jytte Andersen (S):

Som arbejdsministeren sagde, behandlede folketinget for en måneds tid siden det radikale beslutningsforslag om voksenundervisning og folkeoplysning, ved hvilken lejlighed alle folketingets partier var enige om, at voksenundervisningen skulle opprioriteres, at voksenundervisningen var værdifuld.

I dag skal vi behandle to forslag, nemlig socialdemokratiets og SFs, og efter denne behandling ligger der altså tre forslag på uddannelsesudvalgets bord, tre forslag, der er forskellige i indhold og i struktur, men hvis ligheder og fællestræk er i overvægt. En af lighederne er, at de alle tre retter sig mod en bestemt befolkningsgruppe, nemlig den befolkningsgruppe, som ikke fik chancen for en uddannelse, da de var unge, enten fordi deres forældre ikke havde råd til at give dem en uddannelse, eller fordi de var blevet sorteret fra af folkeskolens præstations- og eksamenskrav.

Skævhederne i uddannelsessystemet er velkendte: vi ved, at der er 800.000, som har under 8 års skolegang, og vi ved også, at der blandt andelen af studerende kun er 6 pct., som kommer fra gruppen ufaglærte arbejdere, selv om den gruppe udgør 23 pct. af befolkningen. Endvidere ved vi, at 54 pct. af børnene i de videregående uddannelser er børn af topfunktionærer, selv om denne gruppe kun udgør 5 pct. af befolkningen. Vi ved også, at skævhederne i efteruddannelsessystemet er store. Hver gang en ufaglært arbejder får en times efteruddannelse, får topfunktionæren 30 timer. Vi ved, at 47 pct. af

medlemmerne af Akademikernes Centralorganisation er på efteruddannelse på et eller andet tidspunkt, mens kun 9 pct. fra Kvindeligt Arbejderforbund får efteruddannelse. Endelig ved vi, at den teknologiske udvikling i meget høj grad nødvendiggør efteruddannelse både af de i forvejen veluddannede og – ikke mindst – af dem, som ikke fik uddannelse, da de var unge. Forslagene sigte er altså at rette op på disse skævheder og på den uretfærdighed, der ligger i kun at være dem, der skal betale for andres uddannelse uden selv at have fået mulighed for at få en uddannelse.

Det er mindst lige så nødvendigt at investere i den million voksne arbejdstagere på arbejdsmarkedet, som ikke har uddannelse, som det er at investere i ungdomsgenerationen, og de tre partier har altså ment det vigtigt, at der var et socialt sigte i disse forslag.

Regeringen er enig i behovet for efteruddannelse, og de borgerlige partier har i virkeligheden ikke nogen indvendinger imod uddannelsesbehovet, men stiller altså det spørgsmål, om vi har råd til det, og i den anledning vil jeg gerne et minut se på, hvad dette egentlig koster. De radikale og SF har i deres forslag ikke sat priser på det, men det har socialdemokratiet: det koster 800 mill. kr.

Det svarer til ca. 40.000 kr. pr. BFU-deltaer. Sammenlignet med andre uddannelser er det følgende: I 1977–78-tal koster uddannelsen af en teolog 300.000 kr., af en tandlæge 460.000 kr., en arkitekt 250.000 kr. og en dyrlæge 560.000 kr. Men hvad investerer samfundet i en specialarbejder? I 1977–78-tal 4.000 kr.

Vi bruger eksempelvis 1 mia. kr., hver gang vi laver en kilometer motorvej, og vi bruger – også i parentes bemærket – 60 mill. kr. på et F-16 fly.

Til negativ indkomstskat bruger vi godt 1 mia. kr., men alligevel kommer regeringen med forslag om yderligere rentetilskud på 450 mill. kr., og det er kort sagt en halv BFU-reform.

Jeg siger ikke dette her for at sætte tingene op imod hinanden, men jeg nævner det som eksempler på, hvad det koster i forhold til hvad. Vi har råd. Det er alene et spørgsmål om politisk fantasi, om politisk prioritering. Der er altså et politisk flertal bag disse forslag, og jeg vil afslutningsvis opfordre rege-